

Gårdens totalekonomi försämras

Sämre svensk konkurrenskraft

Regeringens förslag till nya arealstöd är nu presenterade. Stöden till åker minskas med ca 400 – 650 kr per ha, beroende på odlingsområde. Detta innebär sämre totalekonomi på gården, vare sig grödorna säljs eller används i egen animalieproduktion.

EU-stödet

Svenska modellen bästa motmedlet mot PMWS

-Håll på den svenska modellen med omgångsuppfödning, alltså strikt omgångssegregerad uppfödning med djurförflyttningar enbart uppåt, aldrig nedåt. Det är mitt råd för att undvika PMWS, om erfarenheterna från de tre nu smittade besättningarna är vägledning. Det säger Michael Stampe, Svenska Djurhälsovården. Men det innebär inte att andra faktorer kan bidra till sjukdomsutbrott.

PMWS

-Danskarna har letat efter konkreta orsaker till PMWS i flera år och använt väldiga resurser på att få bort sjukdomen, utan att lyckas, säger Michael. De svenska praktiska erfarenheterna är små. Annat som ska undvikas är olika stressfaktorer, t ex tidig

47 norska och danska bönder startar grisproduktion i Kaliningrad

47 norska och danska bönder och investerare har bildat ett bolag, Russia Baltic Pork Invest, för att driva storjordbruk och producera 50 000 grisar i den ryska enklaven Kaliningrad på andra sidan Östersjön. Bland intressenterna är även Norsvin, som med sin aktiepost vill få ökad insyn i östhandeln, men också leverera avelsdjuren.

Baltikum

Norsvin har redan en avelsbesättning i Litauen, några mil från gränsen till Kaliningrad, och man har också god erfarenhet av stor-

Om fodret blir dyrare eller billigare beror på hur många fodersädsodlare som lägger ned produktionen. Till viss del finns en lokal marknad. Priset för spannmål i Euopa är nu för fodervete ca 1.50 kr per kilo, men i Sverige ca 1.30 – 1.35.

Konkurrenskraften jämfört med Danmark försämras kraftigt

Sverige har valt en hybridmodell för de nya jordbruksstöden som innebär minskade intäkter från åkerarealen (och nytt fullt arealstöd för hagmark). Danmark har valt en

avvänjning. Lång avvänjning är klart positivt, visar danska erfarenheter. Korta tom-tider ska inte eftersträvas. Håll också koll på hygien.

-Stallarna är nya i Månseryd och ena skånebesättningen och relativt nya i andra. Det finns ännu inga gemensamma faktorer i miljön vi kan peka på som orsak, säger han. Halmanvändningen är relativt sparsam i många besättningar nu för tiden, men är inte trolig orsak.

Symtomen är avmagring, blekhet, blöt hosta, men inte nödvändigtvis diarré. Smågrisarna ”faller ihop” och det går ganska kvickt. Dödligheten är inte så stor i Sverige som den ofta är i Danmark. 5 % dödlighet och 5 % som sjuknar och blir bra igen, är en bedömning för Sverige.

Smittade besättningar är sedan länge stängda för utomstående, men undvik onödiga kontakter mellan besättningar. Den som varit inne i en smittad besättning ska tvätta sig själv och kläderna och inte besöka någon annan besättning inom 12 timmar. /LG

produktion hos kunder med upp till 100 000 suggor i USA.

Erfarenhet från Polen

Initiativtagare och även projektledare är Knut Langeteig, Drammen, som redan är delägare i Poldanor, ett bolag i Polen som producerar 500 000 grisar och som han tjänat goda pengar på sedan 1994. F n importerar Kaliningrad mycket griskött från Brasilien och USA.

Fodret ska produceras på stora arealer som idag ligger närmast för fädot och man är just i färd med att köpa in ett antal kollektivjordbruk. En underavdelning till Nordiska Ministerrådet har tagit fram underlaget för en studie av projektet. Källa: Adressavisen. /LG

modell som endast förändrar lönsamheten för odling på åker med 50 kr per ha (och ger +500 kr för hagmark). Konkurrensförhållandet för svenskt lantbruk försämras därmed ytterligare för spannmålsproduktionen och därmed svinproduktionen, jämfört med danskt lantbruk.

Hur andra länder lägger upp stöden vet vi inte ännu.

Dyrare foderspannmål i höst än under förra hösten

Bristen på spannmål i EU efter den torra sommaren och hösten i fjol väntas medföra högre spannmålspriser nästa odlingssäsong, i varje fall under inledningen av hösten.

Det spädde östgötske lantbruksrådgivaren Torbjörn Lovang, när han höll föredrag under Föreningssparbankens årliga lantbruks-sammankomst i Örebro län. Att priset väntas bli högre beror på att lagren är små i EU. Priset för spannmål ur EUs interventionslager är i dag 1.37 kr per kg för vete och något lägre för korn.

Senare under säsongen är prognoserna mer osäkra och det kan bli lägre priser vid god skörd. EU kan även minska exportbidrag och lätta på tullar.

Betydande ointresse för odling av foderkorn med nya politiken

-P g a lägre arealstöd för åkermarken från 2005 blir spannmålsodlingen olönsammar. Det finns knappast inget intresse alls för att odla foderkorn bland mina rådgivningskunder i Östergötland, säger Torbjörn Lovang. Undantaget är animalieproducenter som odlar för eget behov och de som odlar för utsädesproduktion. Kalkylerna är framräknade med de nya förutsättningarna på 28 000 hektar.

-Havre visar ännu större minus i kalkylerna och platsar enbart som omväxlingsgröda. Det blir mindre minus med träda, ev i kombination med gröngödslingsgröda för förfruktsvärdets skull. Ökad areal träda är därför att vänta.

-Endast höstvetete ger plus, visar plus i kalkylen. Övriga grödor får väljas med hänsyn till lägsta minus, eller ev med delfinansiering från ”gårdspotten” som EU betalar ut, konstaterade Torbjörn.

Han visade även på olika strategier för att sänka kostnadsmassan, t ex maskinsamverkan, samarbete mellan växtodlare och animalieproducent, samt reducering av jordbearbetningen. Även arrendepriserna bör sänkas med hänsyn till de förändrade arealstöden.

-Det är svårt att rationalisera med i storleksordningen 500 – 600 kr per hektar, utan att det går ut över avkastningen.

-Det är läge för staten att ta bort ”ryggsäcken” nu, konstaterade han.

Lars-Gunnar Lannhard

Produktionsekonomin 2004 mycket sämre än under 1999

Ekonomi i svinproduktionen efter de pressade grispriserna under slutet av 2002 och hela 2003, samt inledningen av 2004 är katastrofal. Alla prognoser pekade på att vi skulle få bättre priser under april - maj 2003, men importtryck från framför allt Danmark trycker ner priserna och våra slakteriföretag har sämre marginaler jämfört med 2002. Läget är mycket allvarligt och jag hävdar att ekonomin för oss producenter är mycket sämre nu än 1999.

kalkyl

Jag kommer här att jämföra priserna för en 200 suggors integrerad svinbesättning med dagsaktuella kostnader, jämfört med genomsnittssiffror 1999. Produktion 22 slaktade grisar/sugga och år. Rekrytering inköp dräktiga hybrider.

Det är räknat på att skuldsättningen inkluderat djur och rörelse kapital är ca 8 mkr, dvs 40 000 kr per integrerad sugga i produktion. Halm byts mot gödsel och därför har endast pressning och inkörningskostnader

Per-Inge Nilsson, Ö S Svinfarm, Kristianstad, har gjort en kalkyl för en 200-suggors integrerad svinbesättning med priserna från början av detta år. Kalkylen visar ett minus på minus 189 kronor per gris jämfört med minus 55 kronor för 1999. Grisnäringen är i svår kris, visar han.

tagits med. Foderpriserna är ett genomsnitt mellan KLF och SL. Foderåtgången är räknat på en 28 kilos smågris och en slaktgris på 85,5 kg med en foderåtgång i smågrisledet på 25.5 MJ/kg tillväxt och 33,8 MJ/kg tillväxt i slaktledet. Räntekostnaden är beräknad efter en 2-årig bunden ränta (Källa: Kristianstads Sparbank). Avskrivningar är en mix av 4 % på byggnader, 7 % på inredningsinventarier och 10 % på övriga inventarier.

Elkostnaderna har inte sjunkit trots att vi får tillbaka energiskatten 22,7 %, vilket beror på fördyrade elleveranser.

Det här beräknade slaktsvinspriset är 9.40 kr/kg. Avtalstillägg och veckotillägg är ca 1 kr/kg ,vilket motsvarar ett pris på 10,40 kr/kg. Priset 1999 var i genomsnitt 9.65 kr/kg, vilket motsvarar 10,65 kr/kg.

Per-Inge Nilsson

Märke/sugga	1999	2004-01-30
Smågris start 184 kg	607 (3,30)	634 (3,44)
Smågris standard 644 kg	1 430 (2,22)	1 533 (2,38)
Suggfoder 1 260 kg	1 676 (1,33)	1 915 (1,52)
Slaktsvinsfoder 5 280 kg	6 758 (1,28)	8 184 (1,55)
Foder frakter 7 368 kg	400	
Div, vet, m m	200	200
Halm	175	200
Rekrytering dräktiga 45 %	1 170 (2 600)	1 372 (3 050)
Semin och galt	250	250
Svinhälsovård + veterinär	350	450
Rådgivning, m m	50	50
Diverse kostnader, bil, tele, m m	500	550
Försäkringar djur + stallar	175	200
Lönekostnader 17 h	2 465 (145)	3 145 (185)
Div maskiner lastare, m m	200	225
Elkostnader	515	545
Underhåll	625	675
Räntekostnader 40 000	1 920 4,8 %	1 920 4,8 %
Avskrivningar 30 000	2 100 7 %	2 100 7 %
Avgår slaktsugga 42 %	-315	-420
Total kostnad på 22 grisar	21 251	23 728
Kostnad/gris 85,5 kg	966	1 078
Kostnad/kg slakt	11,29	12,60
Pris kr/kg	10,65	10,40
Resultat/gris	-55	-189
Resultat besättning	-242 000	-831 600

Per-Inge Nilsson.

Tulip ökar marknadsföringen i Sverige med 50 % 2004

Tulip har anställt reklamchef i Sverige, Sofia Jalmsjö, valt ny reklambyrå, SCP, och ska öka marknadsföringen med 50 % för att ta nya marknadsandelar under 2004. Man vill stärka varumärkena Tulip, Gøl och Den gröna slaktaren.

Gøls slogan är Mer kött och mindre utfyllnad och Den gröna slaktarens budskap är För dig som vill äta sunt (båda kampanjerna februari-mars). Baconvarumärket Tulips kärnvärden är hög kvalitet och trygghet (maj). 90 % av reklamen ska gå i dampressen, som skriver om att leva sunt och hålla vikten.

Rapporterna i dansk press om att Tulips slakterier slarvar med hygien bekymrar inte.

-Här i Sverige blev uppmärksamheten inte så stor. Vi fattade beslutet att inte agera, det skulle bara ha gjort det till en större grej, säger Sofia Jalmsjö. Källa: Dagens Media. /LG

Goda marknadsutsikter väntas för grisköttet i Norge

Den norska köttprognosen för 2004 har reviderats i januari och visar på ett underskott på 1,5 tusen ton nötkött och ett överskott på lika mycket griskött. Överskottet beror på ökade betäckningar med 4 % och kan balanseras genom sänkning av slaktvikterna med 1,1 kg per gris. 1 370 000 grisar beräknas slaktas 2004. Grisköttförsäljningen beräknas öka 2 % i år. I fjol ökade försäljningen 1,7 %. Källa: Norsvin. /LG